[2019] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 887

ਆਸਿਫ ਖਾਨ

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ & ਅਨੁਸਾਰ

(ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 286-288 ਦੇ 2019)

ਮਾਰਚ 05, 2019

[ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕੇ. ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, 1860:

ਧਾਰਾ 302 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਧਾਰਾ 34 – ਕਤਲ – ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ – ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਮਾਰਕੂ ਹਥਿਆਰ-ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਜਿਸ ਦੀ ਬਲੇਡ 15.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ – ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2/ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ – ਹਾਲਾਂਕਿ; ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 34 ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ – ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. ਰੱਦ – ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਅਪੀਲ – ਫੈਸਲਾ: ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਅਭਿਯੋਗ ਕਹਾਣੀ ਵਿਚ ਉਲੀਕੀਆਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ – ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਮਨਾਂ ਦੀ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ – ਘਟਨਾ ਦੇ ਢੰਗ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੋਲ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 302/34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਗਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਮਾਰਕੂ ਹਥਿਆਰ, ਯਾਨੀ ਚਾਕੂ, ਨਾਲ ਆਏ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਲੇਡ 15.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ। ਪੀਡਬਲਯੂ5, ਡਾਕਟਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਖਮ ਸਧਾਰਨ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜਖਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭਾਗ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 13, 14]

1.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਿਤ ਕਤਲ ਦੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਲਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜੇ ਸਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ

ਉਲਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਤਿੰਨੇ ਅੱਖਵਾਹੀਆਂ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4, ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੀੜਤ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਰੇ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ। [ਪੈਰਾ 18]

1.3 ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉੱਲੀਕੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.2 ਅਤੇ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.4 ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ-ਭਰਾ ਆਇਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਦੋਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ-ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ, ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸਾਫ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਮਨਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਛੁਰੇ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਰੇ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ। ਘਟਨਾ ਦੇ ਢੰਗ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। [ਪੈਰਾ 28]

ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1981) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 245; ਰਮੇਸ਼ ਵਿਠਲਰਾਵ ਠਾਕਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2009) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 438; ਸੁਰੈਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2017) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 796 – ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਮਹਬੂਬ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏਅਰ 1945 ਪੀਸੀ 118;
ਪੰਡੁਰੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੀ ਰਾਜ ਏਅਰ 1955 ਐਸ.ਸੀ. 216 : [1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1083; ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਏਅਰ 1963 ਐਸ.ਸੀ. 174 : [1962] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 848; ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ (2000) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 603 : [2000] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1022; ਰਾਜੂ ਪੰਡੁਰੰਗ ਮਹਾਲੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2004) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 371 : [2004] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 287 ; ਮੁਰਾਰੀ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ (2009) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 256 : [2006] 10 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 988 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਹਵਾਲਾ

(1981) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 245 ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 15
(2009) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438 ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 16
(2017) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 796 ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 17
ਏਅਰ 1945 ਪੀਸੀ 118 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 21
[1955] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1083 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 22
[1962] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 848 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 3
[2000] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1022 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 24
[2004] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 287 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 27
[2006] 10 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 988 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਰਾ 27

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 286-288 ਦੇ 2019।

ਬੰਬਈ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਦੇ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 05.05.2014 ਦੀ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 225 ਦੇ 2012, 241 ਦੇ 2012 ਅਤੇ 461 ਦੇ 2012 ਤੋਂ।

ਅਨੁਰਾਗ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਚੌਧਰੀ, ਆਦਰਸ਼ ਉਪਾਧਯਾਯ, ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਝਾ, ਗਰਵੇਸ਼ ਕਬਰਾ, ਐਸ. ਪੀ. ਵਿਸ਼ਨੂ ਪ੍ਰਸਾਥ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਾਮਕਾਂਤ ਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਅਨੂਪ ਕੰਡਾਰੀ, ਮੋਹਦ. ਪਰਵੇਜ਼ ਦਬਾਸ, ਉਜ਼ਮੀ ਜਮੀਲ ਹੁਸੈਨ, ਸ਼ਕੀਲ ਅਹਮਦ ਸਈਦ, ਦਾਨਿਸ਼ ਅਹਮਦ ਸਈਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 05.05.2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਵੀ।

2. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਭਿਯੋਗ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ 21.10.2010 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 8 ਵਜੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪਾਟੀ ਚੌਕ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਸਰਦਾਰਖਾ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਉੱਥੇ ਆਏ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਆਮ ਕੁਆਂ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਡ ਸ਼ੈਡਿੰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਰੀ-ਬਾਰੀ ਪਾਣੀ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1, ਭਾਵ, ਨਾਸਿਕਭਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਸਰਦਾਰਖਾ ਜੋ ਕੁਝ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2, ਭਾਵ, ਨਾਸਿਕਭਾ ਅਤੇ ਆਸਿਫਖਾ ਆਪਣੇ ਘਰ 'ਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਰਦਾਰਖਾ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਰਦਾਰਖਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਰਦਾਰਖਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੱਜੀ ਪਾਸਲੀ 'ਤੇ ਛੁਰੇ ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸਰਦਾਰਖਾ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜ ਲਈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4, ਭਾਵ, ਜੱਬਾਰਖਾ ਅਤੇ ਅੰਸਾਰਖਾ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਕੇ ਮਾਰੇ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਸਰਦਾਰਖਾ ਨੂੰ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਘਾਟੀ ਹਸਪਤਾਲ 'ਤੇ ਜੀਪ ਰਾਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੀਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਗਏ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਲਗਭਗ 10 ਵਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨਿਆ।

3. ਉਸੇ ਦਿਨ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 302, 323, 504, ਅਤੇ 506 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ 22.10.2010 ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 26.10.2010 ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਾ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਹੋਇਆ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

4. ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ PW1 ਕਲੇਖਾਨ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ, ਹੋਰ ਅੱਖ-ਗਵਾਹ - PW2 ਸਲੀਮਖਾ ਅੱਬਾਸਖਾ ਪਠਾਨ ਅਤੇ PW4, ਅੱਜੀਖਾ ਸਰਦਾਰਖਾ ਨੇ ਵੀ ਅਭਿਯੋਗ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ, PW5, ਡਾ. ਨਵੀਨਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਮੋਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ PW6 ਅਤੇ PW7 ਪੰਚ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਹੋਰ ਔਪਚਾਰਿਕ ਗਵਾਹ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 29.02.2012 ਨੂੰ, ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 39 ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ:-

“39. ਇਸ ਅਪਰਾਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਭਿਯੋਜਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.1, 2 ਅਤੇ 4, ਜੋ ਕਿ ਅੱਖੋਂ ਦੇਖੇ ਗਵਾਹ ਹਨ, ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸਰਦਾਰਖਾ

ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਪਸਲੀ 'ਤੇ ਛੁਰੀ ਮਾਰੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮੁੱਕਾ ਅਤੇ ਘੁੱਸੇ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਯੋਜਨਾ ਜਾਂ ਮਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਯੋਜਨਾ ਸੀ....."

5. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2, ਭਾਵ, ਦੋਸ਼ੀ ਨਸੀਬਖਾ ਅਤੇ ਆਸਿਫ ਖਾਨ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਧਾਰਾ 302 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ II ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ। ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 323, 504 ਅਤੇ 506 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

6. ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 29.02.2012 ਖਿਲਾਫ, ਦੋਸ਼ੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਬਰੀਤੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 23 ਅਤੇ 30 ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ:-

"23. ਅਭਿਯੋਜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਸਰਵੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਆਸਿਫਖਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਦਾਰਖਾ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨਸੀਬਖਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਦਾਰਖਾ 'ਤੇ ਛੁਰੀ ਨਾਲ ਕਾਤਲਾਨਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨਸੀਬਖਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਆਸਿਫਖਾ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਦਾਰਖਾ ਦੀ ਹੋਮੀਸਾਈਡਲ ਮੌਤ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

30. ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ, ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਿਊ 1 ਕਲੇਖਾ ਨਾਲ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕਰ ਬੈਠੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਿਊ 1 ਕਲੇਖਾ ਨੂੰ ਗਾਲੀਆਂ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕਰਨਾ, ਸਭ ਤੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰੰਤੂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨਸੀਬਖਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਆਸਿਫਖਾ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਗਏ।

ਉਹ ਦਸ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੰਡੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ, ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਸ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ, ਉਹ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਘਾਤਕ ਚਾਕੂ ਲੈ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਇਸ ਕੰਮ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਵਿਚਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਉਹ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਹੋਰ, ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਰਦਾਰਖਾ ਨੂੰ ਫੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਿਰਦਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਕੂ ਮਾਰਿਆ। ਇਹ ਤੱਥ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਮ੍ਰਿਤਕ ਖਿਲਾਫ ਗੁੱਸਾ ਪਾਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪੀਡਬਲਿਊ 1 ਕਲੇਖਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ।"

7. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਉਸ ਸੋਚ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ

ਕੀਤੀਆਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਦੀ ਬਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 06.02.2015 ਨੂੰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯਾਚੀ ਨੰਬਰ 1, ਯਾਨੀ ਨਸੀਬਖਾਨ ਦੀ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਯਾਚੀ ਨੰਬਰ 2, ਯਾਨੀ, ਆਸਿਫ ਖਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਆਸਿਫ ਖਾਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਬੰਧੀ, ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜੇ ਸਨ ਪਰ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਹੋਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (1981) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 245; ਰਮੇਸ਼ ਵਿੱਠਲਰਾਵ ਠਾਕਰੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (2009) 17 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 438 ਅਤੇ ਸੁਰੈਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (2017) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 796.

10. ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੇਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਗਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ, ਭੁੱਜਾ, ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਅਧੀਨ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਮਾਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ। ਸਾਰੇ ਅੱਖਾਂ-ਦੇਖੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

11. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਸੈਕਸ਼ਨ 302 ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 23 ਅਤੇ 30 ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਬੰਧੀ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 33 ਅਤੇ 34 ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:-

“33. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 43 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਹ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦੀ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਗਲੇ ਹੀ ਸਾਹ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਜੱਜ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ

ਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਲੇਡ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ 15.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਚਾਕੂ ਮਾਰਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ ਉਹ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

34. ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਕ□ਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮਨਸ਼ਾ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਸਰਦਾਰਖਾ ਦੀ ਮ੍ਰਿਤ ਦੇਹ 'ਤੇ ਮਿਲੀ ਸੱਟ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਬਚਨਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਲਈ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਹ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 300 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕੇ।"

13. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਗਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ, ਯਾਨੀ ਚਾਕੂ, ਨਾਲ ਆਏ, ਜਿਸ ਦੀ ਬਲੇਡ 15.5 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਦੀ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਚਾਕੂ ਮਾਰਿਆ। ਪੀਡਬਲਿਊ5, ਡਾ. ਨਵੀਨਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੋਸਟ-ਮਾਰਟਮ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੱਟ ਨੰਬਰ 17 ਸਾਧਾਰਣ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੱਜੇ ਫਲੈਂਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਹਾਈਪੋਕੋਂਡਰਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੱਟ ਕਿਸੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭਾਗ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੱਟ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ:- [ਅਸ਼ੋਕ ਭੂਸ਼ਣ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।]

"ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੱਟਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਐਕਸ. 56 ਵਿੱਚ ਕਾਲਮ 17 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਡਾ. ਨਵੀਨਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ 5) ਨੇ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਐਕਸ. 56 ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 20 ਅਨੁਸਾਰ, ਸੱਜੇ 9ਵੇਂ ਪਸਲੀ ਦਾ ਨਿੱਚਲੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ 0.5 ਸੈਂ.ਮੀ. ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਸਿਰੇ ਘੁਸਪੈਠ ਦਾਗ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਸੱਜੇ ਫਲੈਂਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਦੀ ਸੱਟ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹੀਮਟੋਮਾ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜੋ ਗਾੜ੍ਹੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦਾ ਸੀ। ਜਿਗਰ ਵਿੱਚ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਦੀ ਸੱਟ 3 x 0.3 x 11 ਸੈਂ.ਮੀ. ਸੱਜੇ ਲੋਬ ਵਿੱਚ, ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 21 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਆਟੋਪਸੀ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਵਰਮਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਜਿਗਰ ਵਿੱਚ ਚਾਕੂ ਮਾਰ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਕ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦਾ ਬਹਾਉ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸੱਟਾ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸੀ।"

14. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਿ ਸੱਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹਿੱਸਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਹੋਰ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ.1 ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਚੁੱਕੀ ਹੈ 06.02.2015 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਸੀਬ ਖਾਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਸਾਨੂੰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵੱਖਰਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ ਧਾਰਾ 302 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ। ਕੁਲਵੰਤ ਰਾਏ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੁਰਾ epigastrium ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਹੀਂ ਸੀ ਝਗੜਾ, ਕੋਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਹਿੱਟ ਅਤੇ ਸੀ ਰਨ. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ. ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ II ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

"3. ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਤਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ

ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 300 ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਸਰ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਧਾਰਾ 300 ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਖਾਸ ਸੱਟਾ ਨੂੰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਪਰ ਮੈਡੀਕਲ ਟੈਸਟ ਦੁਆਰਾ ਉਦੇਸ਼ਿਤ ਸੱਟਾ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧ ਸਰਜਿਤ ਹੋਇਆ, ਕੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਸੱਟਾ ਨੂੰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜੋ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਈ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਝਗੜਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕੁਝ ਹਿੱਟ ਅਤੇ ਰਨ ਵਰਗਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 300 ਦਾ ਪੈਰਾ 3 ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਖਾਸ ਸੱਟਾ ਨੂੰ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੱਟਾ ਲਾਈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਤਦਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ।"

15. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ, ਅਰਥਾਤ, ਰਮੇਸ਼ ਵਿੱਠਲਰਾਵ ਠਾਕਰੇ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਸ਼ੋਕ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਸ਼ੋਕ 'ਤੇ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਭੈਣ, ਰੇਖਾ ਵਿਚਕਾਰ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਸ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 9 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"9. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਚੋਟ ਲੱਗੀ ਜਦੋਂ ਰੇਖਾ ਨੇ ਅਸ਼ੋਕ ਨੂੰ ਮਾਰ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ। ਰਮੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਟਾਰਗੇਟ ਅਸ਼ੋਕ ਸੀ, ਜੋ ਬਚ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਛਾਤੀ 'ਤੇ ਚੋਟ ਲੱਗੀ। ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਰੇਖਾ ਜਾਂ ਅਸ਼ੋਕ, ਪੀਡਬਲਿਊ 1 ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੋਟ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਈ।

11. ਅਸੀਂ, ਤਦਨੁਸਾਰ, ਰਮੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾਵਾਂ 302/34 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 ਪੀਟੀ. II ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 4000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖਤ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੁਰਮਾਨਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮਾਂ, ਪੀਡਬਲਿਊ 2, ਜਨਾਬਾਈ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

16. ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਸ਼ੋਕ ਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਨ ਸਗੋਂ ਉਹ ਅਸ਼ੋਕ 'ਤੇ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਚੂੰਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਪਈ, ਇਹ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੀਜੇ ਕੇਸ ਸੁਰੈਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ II ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਮਲਾ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 21 ਅਤੇ 23 ਵਿੱਚ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"21. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਗੁੱਟਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੜਵੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸਾਬਤ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾ ਪੂਰਵ-ਨਿਯੋਜਿਤ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 107/151 ਅਧੀਨ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ

ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਲਟੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਇਹ ਵਿਵਹਾਰ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾਨ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਉਲਟੇ ਪਾਸੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਾਰ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾ ਪੂਰਵ-ਨਿਯੋਜਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਲ ਦੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਲੜਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਚਾਨਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾਅ ਦੇ ਪੁਆਇੰਟ ਤੇ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

23. ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 304 ਪਾਰਟ I ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਕੇਵਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਤਲ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 304 ਪਾਰਟ II ਅਧੀਨ ਆਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 300 ਦੀ ਅਪਵਾਦ 4 ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।"

17. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

18. ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕਤਲ ਦੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਅੱਖੀਂ ਗਵਾਹਾਂ, ਪੀਡਬਲਯੂ1, ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ4 ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਸਿਫ ਖਾਨ ਨੇ ਸਰਦਾਰਖਾਂ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਰੀ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਦੀ ਮੁੱਖ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 4 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

"4. ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦੇਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖ ਲਵਾਂਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਆਸਿਫਖਾਨ ਨੇ ਸਰਦਾਰਖਾਨ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਸਿਬਖਾਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਪੇਟ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਛੁਰੀ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ....."

19. ਕ੍ਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਬਲਯੂ1 ਨੇ ਮੁੜ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਉਸਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ। ਪੀਡਬਲਯੂ2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ4 ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸੁਸੰਗਤ ਹੈ ਕਿ ਆਸਿਫ ਖਾਨ ਨੇ ਸਰਦਾਰਖਾ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਸਰਦਾਰਖਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੱਜੀ ਪਾਸਲੀ 'ਤੇ ਛੁਰੀ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ।

20. ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਕੈਟੇਗਰੀਕਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:-

34. ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਗਾਊ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ।— ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਗਾਊ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਜ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।

21. ਮਹਬੂਬ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ, ਏਆਰ 1945 ਪੀਸੀ 118 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਸਮਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ

ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਗਾਊ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਗੀ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 13 ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"13. 1870 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ "ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਗਾਊ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 34 ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਕਹਿੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ "ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ" ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ "ਸਾਰੇ ਲਈ ਇਕ ਸਾਂਝਾ ਇਰਾਦਾ।" ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ, ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸਾਰ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਗਾਊ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਮਦਦ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਸੀ ਉਸ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ. ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਭਾਗ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਵਿਵਸਥਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਪਰਾਧੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਵਸਥਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈ ਅਕਸਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਸਬੂਤ; ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਆਚਰਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ।"

22. ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1955 ਐਸ.ਸੀ. 216, ਜਸਟਿਸ ਵਿਵੀਅਨ ਬੋਸ, ਬੈਂਚ ਦੇ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੋਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੇ ਅਜਿਹਾਬਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮਹਬੂਬ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 32 ਤੋਂ 34 ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ:-

"32. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੁਣੇ ਕਿਹਾ, ਗਵਾਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਹੁੰਚੇ ਜਦੋਂ ਮਾਰਕੁੱਟ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਾਲੂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਕਾਰਾਮ ਨੇ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਮੌਜੂਦ ਹੋਣ ਦੇ, ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨੀਲੀਆ ਨੇ ਰਾਮਚੰਦਰ ਦੀ ਜਾਂਘ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੰਨਾ ਅਧੂਰਾ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਵੀ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ ਪਾਂਡੁਰੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਇੱਕ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਪੇਕਸ਼ਾਕ□ਤ ਹਲਕੀ ਸਿਰ ਦੀ ਚੋਟ ਹੀ ਲਗਾਈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹ ਆਏ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਭੱਜ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ ਇੱਕੱਠੇ ਭੱਜੇ ਸਨ, ਜਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਿਲੇ। ਰਸਿਕਾਬਾਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਦੋਸ਼ੀਆਂ" ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਹਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਲੱਠਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕਾਇਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਸਮੂਹਿਕ ਬਿਆਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਲੋਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗ੍ਰੀਕ ਕੋਰਸ ਵਾਂਗ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ, ਬੇਈਮਾਨੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਯੰਤਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੌਕਸ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਲਸੀ ਹਨ ਅਤੇ ਢਿੱਲੇ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਕਸਰ "ਸਾਰੇ" ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸਿਰਫ "ਕੁਝ" ਹੀ ਦੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਆਲਸੀ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਸ਼ਾਮਲਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕਤਲ ਦੀ ਪੂਰਵ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੇ।

33. ਹੁਣ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਵਿਵਸਥਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਜ ਲਈ ਪਰੋਕਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਅਗਾਂਹ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਮਹਬੂਬ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਸਮਰਾਟ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਨਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ

ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਕੋਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮਾਰਨ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਘਾਤਕ ਵਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਮਨਸ਼ਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਨਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਈ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਵਿਵਸਥਿਤ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਟ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਾਰਜ ਲਈ ਪਰੋਕਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਅਤੇ ਜੇ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਵਾਰ ਘਾਤਕ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਨ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ: ਬਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ-ਸਮਰਾਟ ਅਤੇ ਮਹਬੂਬ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ-ਸਮਰਾਟ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਵਾਲੀ ਵਿਭਾਜਨ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਪਤਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਫਿਰ ਵੀ, ਫਰਕ ਅਸਲੀ ਅਤੇ ਠੋਸ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲੇਗਾ"।

34. ਯੋਜਨਾ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਅਚਾਨਕ ਉੱਠ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਬਾਈਸਟੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ, ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਵਿਵਸਥਿਤ ਯੋਜਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਜਲਦੀ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਰੁੱਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਪੂਰਵ-ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਾਂਝੀ ਯੋਜਨਾ। ਇਹ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਮਨਸ਼ਾ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਣਾ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਅਤੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨਾ ਜੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹਨ।"

"13.....ਧਾਰਾ 34 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਕਾਰੀ ਆਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਅੰਗ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਹੈ। ਜੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਆਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸਾਂਝੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਯੋਜਨ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕੋ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਯੋਜਨ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੋਨੋਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਓਵਰਲੈਪ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ, ਫਿਰ ਵੀ, ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਕੱਠ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਕਾਰਵਾਈ-ਵਿੱਚ-ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਅਸਤਿਤਵ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਦਾ ਅੰਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ; ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਕੋ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮਹਬੂਬ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ-ਐਮਪਰਰ4 ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰਵ-ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਸਾਂਝੀ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ।

24. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (2000) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 603, ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ:-

“5. 6-11-1989 ਨੂੰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. 2) ਨਾਲ ਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਜਗਤਪੁਰ ਪਿੰਡ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕੱਢ ਸਕਣ। ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਈਕਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦਕਿ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਇਸ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 12 ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਜਗਤਪੁਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੇਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੇਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮੈਟਲਡ ਰੋਡ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਰੁੱਖ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੇ। ਉਹ ਉੱਠੇ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ। ਦੋਵੇਂ ਆਪਣੀ ਸਾਈਕਲ ਤੋਂ ਉੱਤਰੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਲਾਨਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦਾ ਦਫਤਰ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਨਾਲ ਫੜਿਆ ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਖੰਨਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਗਤਰਾ ਕਿਰਪਾਨ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਗਤਰਾ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਰਪਾਨ ਦੇ ਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿੱਗ ਪਏ……”

25. ਅਸਾਈਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਨਾਲ ਫੜਿਆ ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ ਅਗਲਾ ਕੁਝ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“5. .....ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਾਹਵਾਂ ਨਾਲ ਫੜਿਆ ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਖੰਨਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਗਤਰਾ ਕਿਰਪਾਨ ਕੱਢੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਗਲ ਦੇ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਗਤਰਾ ਕਿਰਪਾਨ ਨਾਲ ਵਾਰ ਕੀਤਾ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਿਰਪਾਨ ਦੇ ਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿੱਗ ਪਏ……”

26. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 16 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਘਾਤਕ ਵਾਰ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 16 ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:- "16. .....ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਮ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਗਾਧ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਗ੍ਰੰਥੀ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ। ਮਿਸਟਰ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਜਿਕਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇਕਰ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਘਾਤਕ ਵਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਤਦਰਥ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ।"

27. ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜੂ ਪੰਡੁਰੰਗ ਮਹਾਲੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2004) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 371. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ, ਮੁਰਾਰੀ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (2009) 16 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 256 ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੈਰ ਫੜੇ ਸਨ ਜਦਕਿ ਤੀਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੇਜਧਾਰ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ। ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 7 ਵਿੱਚ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ:-

"67. ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਬਬੂਆ ਕੁਮਾਰ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ 26-8-1998 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਆਮ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੀ ਗਰਦਨ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਇਆ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਕੱਟੀ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਮੁਰਾਰੀ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਸੁਧੀਰ ਠਾਕੁਰ) ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਤਲ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਮੁਰਾਰੀ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੈਰ ਫੜੇ ਅਤੇ ਸੁਧੀਰ ਠਾਕੁਰ ਨੇ ਇਸ ਕਤਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਬੈਠਾ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਇਸ

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੈ।"

28. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦਾ ਆਮ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ PW1, PW2 ਅਤੇ PW4 ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਥਿਤ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਭਰਾ, ਜੋ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸੀ, ਆਇਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ। ਜਦੋਂ ਦੋਨੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ – ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ 10 ਮਿੰਟਾਂ ਬਾਅਦ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ, ਆਮ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਮਨਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਆਏ ਅਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਗਰਦਨ ਫੜੀ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਿਆ। ਘਟਨਾ ਦੇ ਢੰਗ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਦੋਨੋਂ ਦਾ ਆਮ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 302 ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

29. ਅਸੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate